

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2003, miðvikudaginn 26. maí, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Ólöf Embla Einarsdóttir og Sölvi Sölvason.

Fyrir er tekið **mál nr. 3/2003**:

M **gegn** **fjármálafyrirtækinu F**

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar, og fjármálafyrirtækið F, hins vegar, hér eftir nefnt varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd 17. mars 2003 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri sama dag. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 20. mars 2003, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 11. apríl 2003. Bréfið var sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 14. apríl 2003, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi sóknaraðila, dagsettu 22. apríl 2003.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 20. og 28. maí 2003.

II.

Málsatvik.

Hinn 9. október 2000 gerðu aðilar máls þessa með sér fjárvörslusamning. Fól sóknaraðili varnaraðila kr. 4.000.000 til vörslu og skuldbatt varnaraðili sig til að varðveita verðbréf og önnur verðmæti sóknaraðila á öruggan hátt. Veitti sóknaraðili varnaraðila fullt og ótakmarkað umboð til kaupa og sölu á verðbréfum samkvæmt sérstakri fjárfestingarstefnu sem fylgdi samningnum. Gert var ráð fyrir að þrjú fjórðu hlutar fjárins yrðu í hlutabréfum. Áður hafði verið útbúið yfirlit yfir hugsanlega ávöxtun eignasafns sóknaraðila. Var þar í tvígang tekið fram að um gefnar forsendur væri að ráða og þess getið að ástand efnahags og verðbréfamarkaða gæti breyst á skömmum tíma og ekki skyldi gengið að því vísu að tilgreind ávöxtun næðist. Sóknaraðili greiddi kr. 4.000.000 inn á fjárvörslureikning hjá varnaraðila hinn 16. október 2000.

Sóknaraðili mun hafa verið óánægður með ávöxtun fjár síns. Í kjölfar fundar aðila á fyrri hluta árs 2001, þar sem sóknaraðili kvartaði yfir því að fé hans hafði rýrnað um 180.000 krónur, var aukið við fjárfestingar í íslenskum ríkisvixlum og innlendum skuldabréfasjóðum. Sóknaraðili kvartaði oftár yfir ávöxtuninni og m.a. bréflega í september 2001.

Hinn 16. maí 2002 tók sóknaraðili út kr. 1.050.000 af fé sínu og ákvað síðan í ársbyrjun 2003 að hætta viðskiptum við varnaraðila. Var fjárvörslureikningi hans hjá varnaraðila þá lokað. Með rafpósti til varnaraðila, dagsettum 24. febrúar 2003, fór sóknaraðili fram á að fá til baka kr. 4.000.000 ásamt þeim vöxtum sem hann hefði fengið á peningamarkaðsreikningi sínum hjá varnaraðila. Hann hafði þá alls fengið greiddar kr. 3.423.981 frá varnaraðila. Varnaraðili mun hafa hafnað þeirri kröfu. Málinu var vísað til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 17. mars 2003.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili byggir kröfu sína á að ekki hafi verið staðið við þær áætlanir sem gefnar hafi verið og hafi verið forsendur fyrir því að hann treysti varnaraðila fyrir fjármunum sínum. Kveðst sóknaraðili hafa tjáð varnaraðila í upphafi að hann hefði verið að velta fyrir sér hvort hann ætti að greiða upp um þriggja milljóna króna lán hjá A eða hvort hægt væri að ávaxta féð betur þannig að hann kæmi út með hagnaði. Hafi varnaraðili tjáð honum að ávöxtunin þyrfti að vera 15% og að það væri vel hægt. Kveður sóknaraðili aldrei hafa komið til tals að setja féð í einhverja áhættu. Þá kvartar sóknaraðili yfir því að ekki hafi verið haft samráð við hann um fjárfestingar.

Sóknaraðili kveðst hafa rætt við varnaraðila þá er hann fékk yfirlit frá sjóðnum sem sýni 180.000 króna rýrnun vörslufjárins. Hafi hann þá verið talinn af því að selja bréf sín, en þau rýrnað enn meir eftir það.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili hafnar kröfum sóknaraðila. Varnaraðili kveður þrjá ávöxtunarmöguleika hafa verið kynnta fyrir sóknaraðila í upphafi, þ.e. að fjárfesta í bréfum, leggja féð inn á reikning eða búa til fjárvörslusafn. Hafi sóknaraðila litist illa á fyrstu tvö möguleikana enda haft uppi hugmyndir um 25% ávöxtun fjárins. Hafi honum verið bent á að slíkt safn fæli í sér verulega áhættu og hafi því verið ákveðið markmið um 15% ávöxtun á næstu fimm árum, sem var hærrí ávöxtun en vextir á peningamarkaðsreikningum er þá voru um 11%. Hafi meirihluti safnsins því verið í hlutabréfum eða 70%.

Varnaraðili kveður sóknaraðila hafa verið send yfirlit sem sýnt hafi vöxt safnsins miðað við 15% meðaltalsávöxtun á ári í fimm ár. Hafi þar í tvígang verið tekið fram að forsendur væru fyrirfram gefnar og að ekki skyldi ganga að því vísu að sú ávöxtun sem yfirlitið sýndi myndi nást þar sem ástand efnahagsmála og verðbréfamarkaða gæti breyst á skömmum tíma.

Varnaraðili segir tap á safni sóknaraðila hafa numið rúmlega 500.000 krónum frá hausti 2000 til ársbyrjunar 2003 þá er sóknaraðili hafi ákveðið að hætta viðskiptum við varnaraðila. Hafi neikvæð ávöxtun því verið 12,5% en til samanburðar hafi meðaltalsávöxtun sjö tilgreindra hlutabréfavisitalna verið neikvæð á sama tímabili um 41%.

Varnaraðili bendir á að sóknaraðili hafi undirritað fjárvörslusamning og fjárfestingarstefnu þar sem skýrt hafi verið kveðið á um hvaða fjárfestingar bæru uppi safn hans. Hafi honum því mátt vera ljóst í hverju yrði fjárfest. Sökum hárrar ávöxtunarkröfu hafi áhættufjárfestingar verið meðal fjárfestingakosta. Þá hafi varnaraðili

talið hugmynd sóknaraðila um 25% ávöxtun of háa og lagt til að það markmið yrði lækkað í 15% sem væri raunhæfara að ná á fimm ára tímabili.

Loks vísar varnaraðili til þess að safnið hafi verið til fimm ára og séu því enn tvö og hálf ár til stefnu. Sóknaraðili hafi hins vegar sjálfur ákveðið að loka safninu og sé því engin leið að segja til um hvort upphafleg markmið náist.

V.

Niðurstaða.

Skilja verður málatilbúnað sóknaraðila svo að hann geri kröfu um að varnaraðili bæti honum mismun á þeim kr. 4.000.000, sem hann fól varnaraðila vörslu á hinn 16. október 2000, og kr. 3.423.981, sem hann hafði samtals fengið greiddar þá er fjárvörslu lauk, þ.e. samtals kr. 576.019, auk vaxta af kr. 4.000.000 frá 16. október 2000 til 16. maí 2002, en af kr. 2.950.000 frá þeim degi til þess dags er fjárvörslureikningi hans hjá varnaraðila var lokað.

Ekki er ágreiningur með aðilum um að sóknaraðili hafi falið varnaraðila til vörslu kr. 4.000.000 hinn 16. október 2000, sbr. fjárvörslusamning aðila, dagsettan 9. október 2000. Til skoðunar er hvort háttsemi varnaraðila við vörslu fjár sóknaraðila hafi verið með þeim hætti að hann hafi bakað sér bótaábyrgð gagnvart sóknaraðila.

Með fyrrgreindum fjárvörslusamningi veitti sóknaraðili varnaraðila fullt og ótakmarkað umboð til kaupa og sölu á verðbréfum samkvæmt fjárfestingastefnu sem fylgdi samningnum, svo og til ýmissa annarra fjármálaráðstafana í sínu nafni. Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að ráðstafanir varnaraðila í umboði sóknaraðila hafi að fullu verið í samræmi við umboðið.

Varnaraðili skuldbatt sig ekki til að tryggja sóknaraðila einhverja lágmarksávöxtun vörslufjárins og getur ekki borið ábyrgð á þróun markaða. Er í því sambandi rétt að hafa í huga að verulegur hluti fjárins var með vitund sóknaraðila notaður til fjárfestinga í hlutabréfum og mátti sóknaraðila vera ljós sú áhætta sem því fylgdi. Var honum og gerð grein fyrir því að ávöxtunarkúrfur byggðust á gefnum forsendur og væri ekki unnt að ganga út frá því sem gefnu að sú ávöxtun næðist. Þá gat sóknaraðili ekki gengið út frá því sem vísu að höfuðstóll fjárins kynni ekki að rýrna í vörslu varnaraðila.

Að mati úrskurðarnefndarinnar hefur ekki verið sýnt fram á að rýrnun fjármuna sóknaraðila verði rakin til saknæmrar háttsemi varnaraðila eða manna sem hann ber ábyrgð á.

Með vísan til framanritaðs og að öðru leyti til gagna málsins verður ekki hjá því komist að hafna öllum kröfum sóknaraðila á hendur varnaraðila.

Það athugast að í fjárvörslusamningi aðila er ekki tekið fram að skjóta megi ágreiningi vegna hans til Úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki svo sem rétt hefði verið.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, fjármálafyrirtækinu F, er hafnað.

Reykjavík, 28. maí 2003.

Guðjón Ólafur Jónsson

Geir Arnar Marelsson

Grétar Grétarsson

Ólöf Embla Einarsdóttir

Sölvi Sölvason